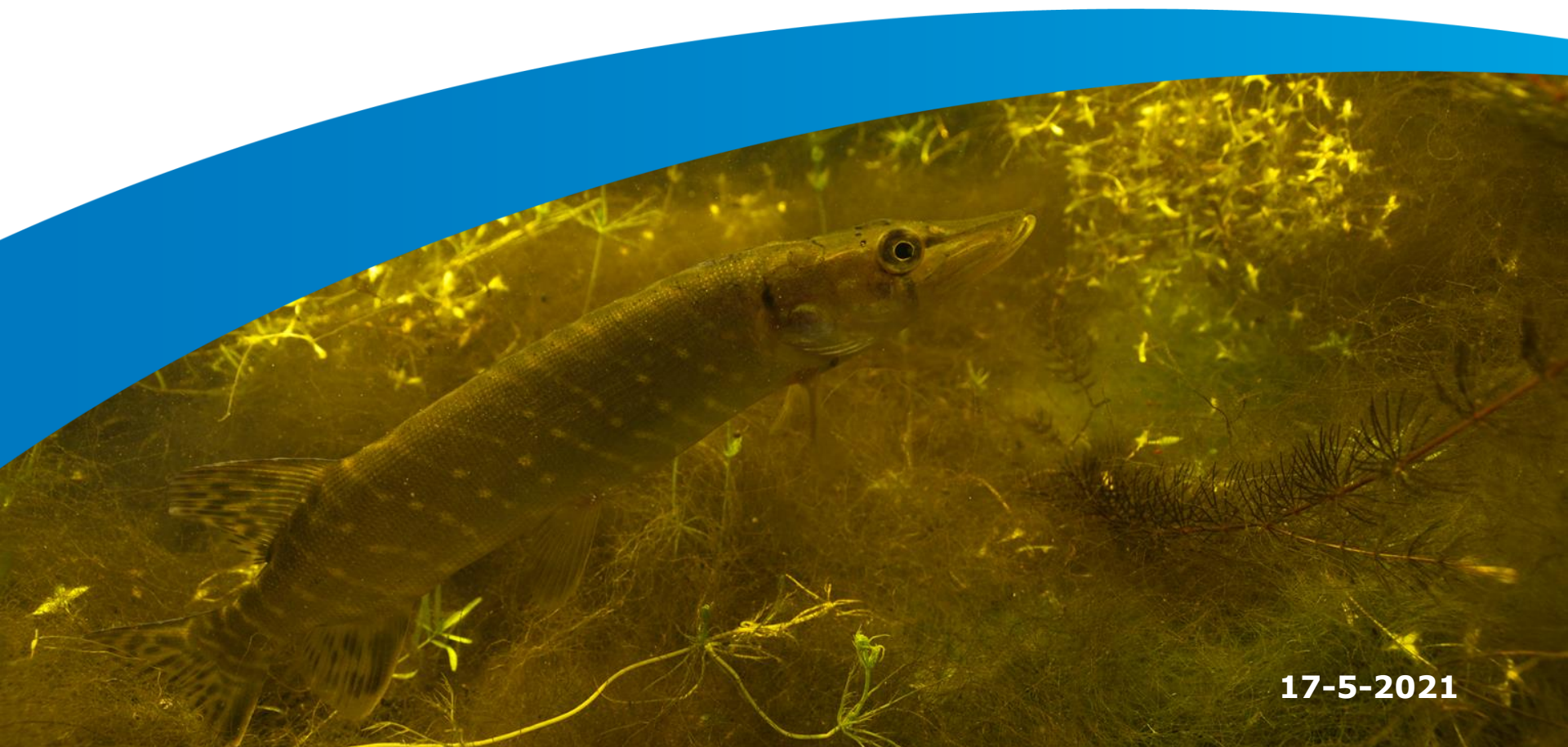

Analyseren kan je leren

CoP Ecologische Data-analyse

17-5-2021

Data-analyse

—

Hoe leer je dat?

1. Iets over mijn persoonlijke ontdekkingsstocht

→ Lang, met omwegen en doodlopende wegen

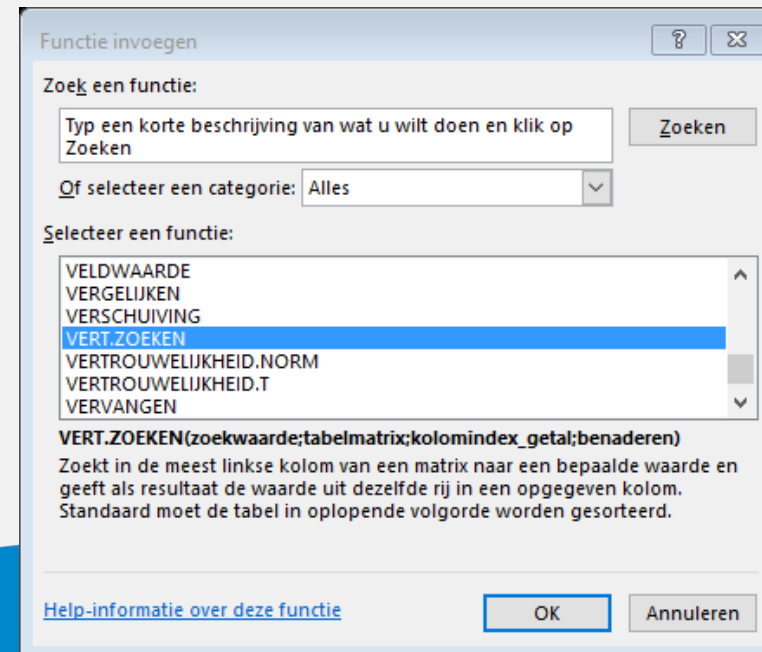
2. Wat ik daarvan geleerd heb

Stage WSHD (2007)

- Bladeren door het maatlattenboek op zoek naar soorten
- Handmatig beoordelen van waterlichamen in Excel

Nieuwe data-analyse vaardigheden

- Wat ik zelf had ontdekt in Excel
- VERT.ZOEKEN()

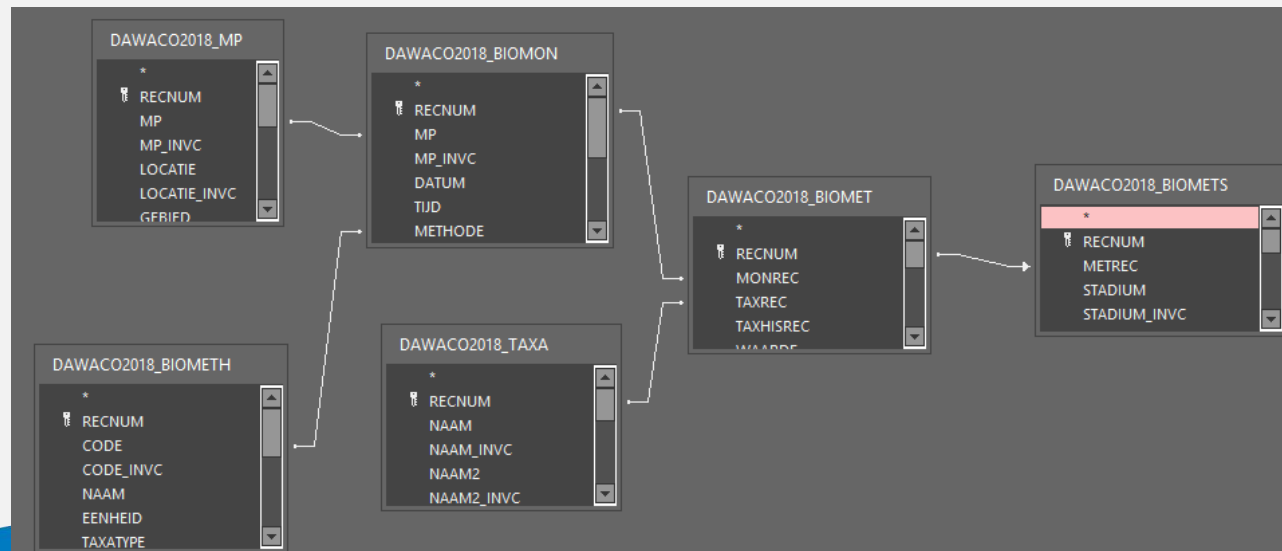

Afstuderen WUR (2008)

- Analyse data uit de Limnodata Neerlandica
- Gigantische Excel spreadsheets
  - 65536
  - lastig om na een week de spreadsheet nog te begrijpen

Nieuwe data-analyse vaardigheden

- Koppelen van tabellen*
- Relationale database (MS Access)

HHSK (2009 - heden)

- Monitoring, databeheer en analyse

Nieuwe data-analyse vaardigheden

- Ontdekking van draaitabellen in Excel (2009)*
- Ontdekking van VBA in Excel (2011)*
  - macro's
  - zelfgeprogrammeerde sneltoetsen
- SPSS (2011)*
  - nooit echt een succes
- Canoco (2014)*
  - erg specifiek

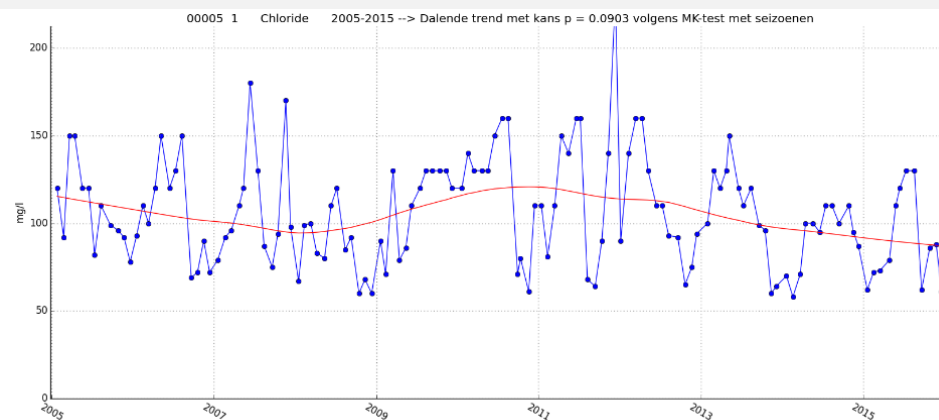
Ontdekking van programmeren: Python*

- ik was er niet erg goed in (weet ik nu)
- het voelde alsof ik superkrachten had

Nieuwe data-analyse vaardigheden

- Grote hoeveelheden data in één keer
  - handwerk was minder beperkend
- 12000 grafieken in 12 uur... 😊
  - maar beter dan met de hand in Excel

Programmeren in R

- Voelde voor mij veel natuurlijker dan Python
- Cursussen op edX en Coursera hielpen me op weg
  - veel online resources, zie [link](#) of [link](#)

Nieuwe data-analyse vaardigheden

- Veel data efficiënt en automatisch verwerken op talloze manieren
- R is mijn Zwitsers zakmes
  - Het kan bijna alles
  - GIS, visualisaties, rapportages, interactieve apps etc.

Mijn lessen voor data-analyse

1. Kennis van de mogelijkheden

Al mijn data-analyse kennis is terug te voeren op iemand (of een boek of artikel) die mij informeerde over de mogelijkheden

- Er is veel kennis al beschikbaar
Maar hoe weet je wat er kan?
- Zoek iemand die je verder kan helpen!
(bijv. in de CoP EDA)

2. Programmeren is een superpower

- Laat de computer het werk voor je doen
Een beetje luiheid kan geen kwaad
- Je moet eerst investeren maar het verdient zich terug
Er zijn prima goedkope/gratis online cursussen

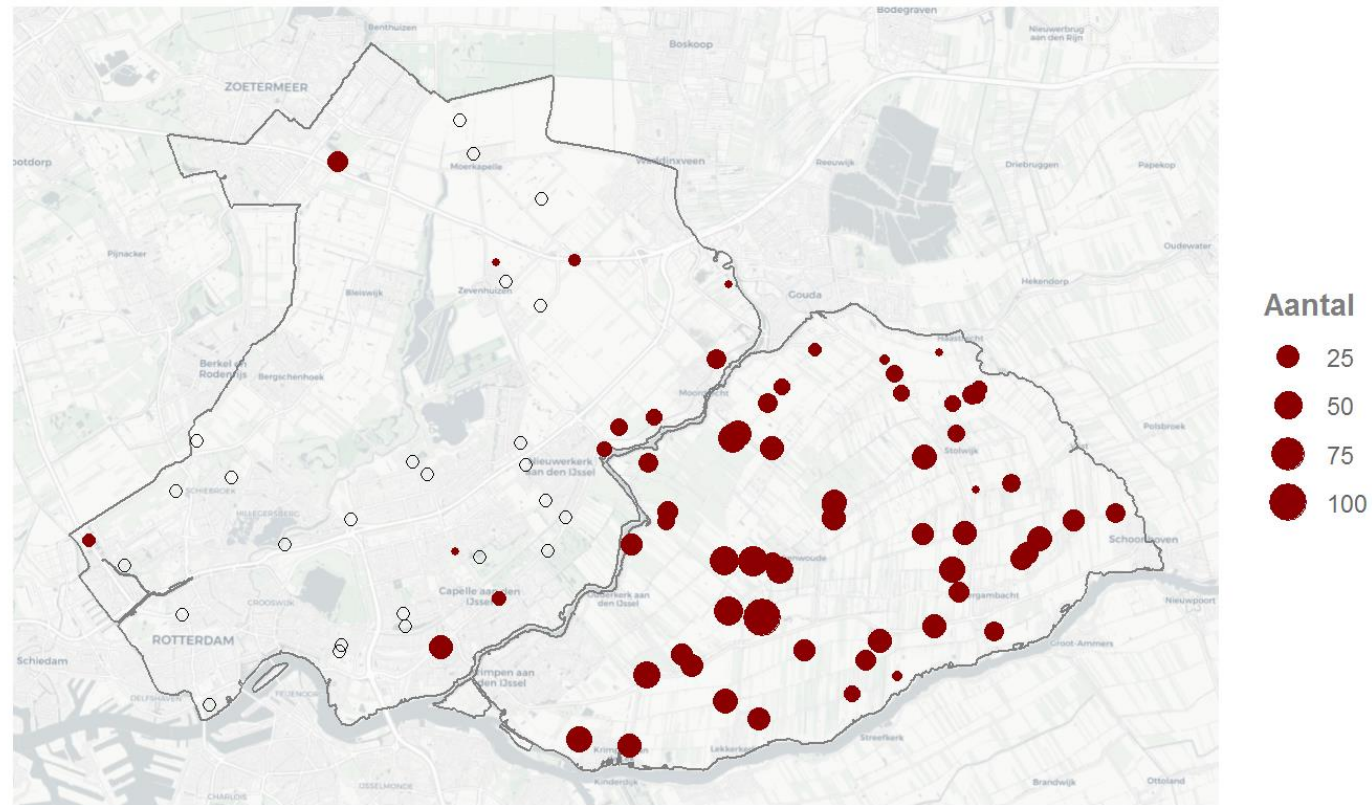
3. Snelheid is belangrijk

- Als iets (te) veel tijd kost doe je het niet
- Snelheid in data-analyse opent nieuwe mogelijkheden
- Nog een reden om te leren programmeren!

4. Maak het zichtbaar

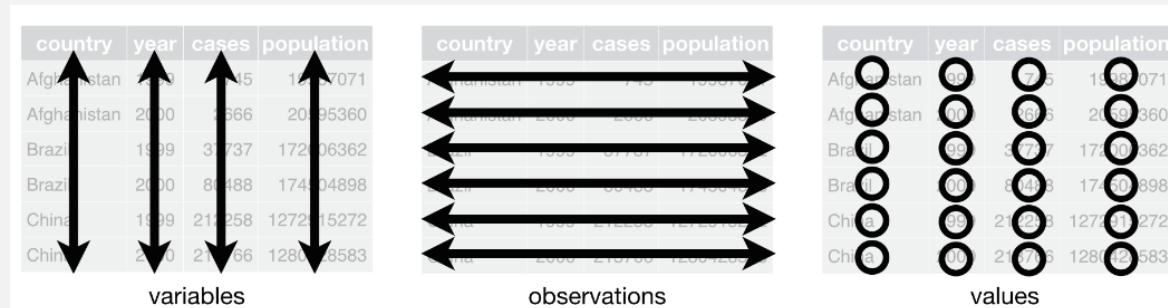
- Een plaatje zegt meer dan 1000 getallen.

Aantal gevangen kreeften

5. Zorg voor structuur in je data

- Het netjes maken van data kost vaak het meeste tijd
- Leer hoe een nette dataset is opgebouwd
zie bijv. tidy data

"Happy families are all alike; every unhappy family is unhappy in its own way."
Leo Tolstoy

"Tidy datasets are all alike, but every messy dataset is messy in its own way."
Hadley Wickham

Data-analyse leer je ook door te doen

Data-analyse leer je door te doen

Idealiter met een dataset samen achter een computer

Dat gaat helaas niet

In plaats daarvan...

- een gezamenlijke dataset
- zelf analyseren
- resultaten delen op volgende CoP

Toelichting dataset

Kreeftenonderzoek HHSK 2020

- Ze hebben zich behoorlijk uitgebreid
- Brengen schade toe aan het ecosysteem
- Weinig kennis over verspreiding en dichtheden

Toelichting dataset

Kreeftenonderzoek HHSK 2020

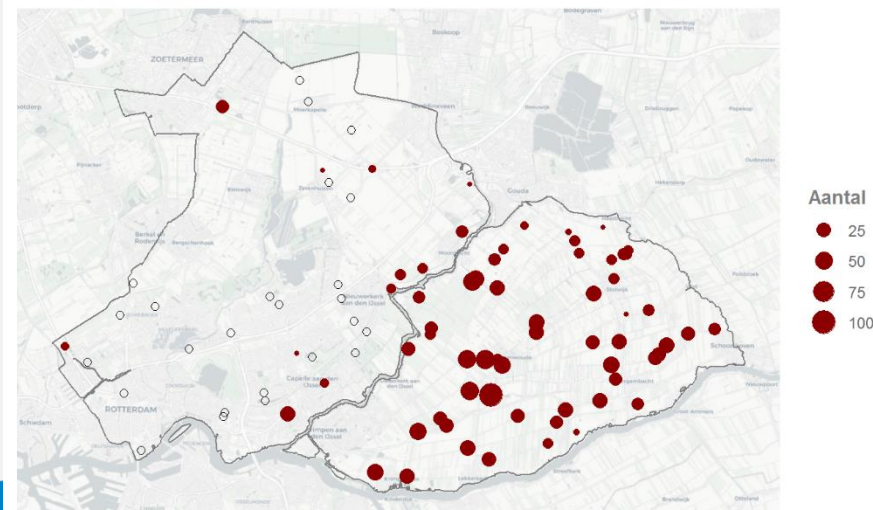
wijze van onderzoek

- 12 kreeftenkorven met aas
- 1 nacht
- 94 onderzoekslocaties – hele beheergebied
- ook vegetatieonderzoek

resultaten

- beschreven in korte rapportage
zie [link](#)

Aantal gevangen kreeften

Toelichting dataset

Excelbestand met 5 tabbladen
zie [link](#)

data_meetpunten

data_kreeften

data_kreeften_detail

data_vegetatie_soorten

data_vegetatie_kenmerken

Toelichting dataset

data_meetpunten

	A	B	C	D	E	F	G
1	mp	x	y	gebied	bodemtype	bodemtype_detail	gemeente
2	QK_001	102283	434749	Krimpenerwaard	Veen	Waardveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)	Krimpenerw.
3	QK_013	103699	434573	Krimpenerwaard	Klei	Kalkarme drechtvaaggronden	Krimpenerw.
4	QK_019	107339	435306	Krimpenerwaard	Veen	Weideveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)	Krimpenerw.
5	QK_022	113914	437789	Krimpenerwaard	Klei	Kalkloze drechtvaaggronden	Krimpenerw.
6	QK_028	111290	444439	Krimpenerwaard	Veen	Weideveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)	Krimpenerw.
7	QK_031	107678	442900	Krimpenerwaard	Veen	Koopveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) b	Krimpenerw.
8	QK_034	111966	442629	Krimpenerwaard	Veen	Koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)	Krimpenerw.
9	QK_037	112864	443298	Krimpenerwaard	Veen	Koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)	Krimpenerw.

Toelichting dataset

data_kreeften

	A	B	C	D	E	F
1	mp ▾	n_kreeften_totaal ▾	procambarus_clarkii ▾	orconectes_virilis ▾	procambarus_acutus ▾	orconectes_limosus ▾
2	QK_001	40	40	0	0	0
3	QK_013	32	32	0	0	0
4	QK_019	26	26	0	0	0
5	QK_022	18	15	2	1	0
6	QK_028	10	10	0	0	0

Toelichting dataset

data_kreeften_detail

	A	B	C	D	E	F	G
1	mp ▾	datum ▾	tijd ▾	naam ▾	lengte ▾	waarde ▾	eenheid ▾
2	QK_001	25-5-2020	12:20:00	Procambarus clarkii	8	2	n
3	QK_001	25-5-2020	12:20:00	Procambarus clarkii	9	3	n
4	QK_001	25-5-2020	12:20:00	Procambarus clarkii	10	9	n
5	QK_001	25-5-2020	12:20:00	Procambarus clarkii	11	16	n
6	QK_001	25-5-2020	12:20:00	Procambarus clarkii	12	9	n

Toelichting dataset

data_vegetatie_soorten

	A	B	C	D	E	F
1	mp ▾	datum ▾	taxatype ▾	naam ▾	waarde ▾	eenheid ▾
2	QK_001	14-7-2020	MACFT	Angelica sylvestris	0,5	%
3	QK_001	14-7-2020	MACFT	Epilobium hirsutum	0,5	%
4	QK_001	14-7-2020	MACFT	Glyceria maxima	0,5	%
5	QK_001	14-7-2020	MACFT	Lemna minor	0,5	%
6	QK_001	14-7-2020	MACFT	Mentha aquatica	0,5	%
7	QK_001	14-7-2020	MACFT	Myosotis scorpioides ssp. scorpioides	0,5	%

Toelichting dataset

data_vegetatie_kenmerken

	A	B	C	D	E	F
1	mp	datum	taxatype	kenmerkcode	kenmerknaam	kenmerk_waarde
2	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKDRAADALG	Bedekking draadalgen [%]	0
3	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKDRIJFBLAD	Bedekking drijfbladvegetatie [%]	0
4	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKEMERS	Bedekking emerse laag vegetatie [%]	0,5
5	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKFLAB	Bedekking flab of darmwier [%]	0
6	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKKROOS	Bedekking kroos of kroosvaren [%]	0,5
7	QK_001	14-7-2020	MACFT	BDKSUBMERS	Bedekking submerse laag vegetatie [%]	0
8	QK_001	14-7-2020	MACFT	BREEDTE	Waterbreedte in m	6
9	QK_001	14-7-2020	MACFT	OEVERSOORT	Oeversoort	Natuurlijk
10	QK_001	14-7-2020	MACFT	SCHADUWPERC	Beschaduwning in %	0

Analyse kreeftendata

Stappen

- Grasduinen door de data
  - Probeer een beeld te krijgen van de data
- Formuleer een onderzoeksvraag
  - Een goede vraag helpt je op weg
- Probeer je vraag te beantwoorden
- Hoe kan je je resultaat delen?
  - Bijv. tekst of grafieken of een kaart of...

Analyse kreeftendata

Suggesties voor analyse

Welke ruimtelijke variatie is er:

- in de verspreiding van kreeften
- in de verspreiding van planten

Is er een relatie tussen:

- kreeftendichtheid en vegetatiedichtheid
- kreeftendichtheid en plantensoorten
- kreeftendichtheid en gebiedskenmerken (bodemtype, landgebruik etc.)

Analyse kreeftendata

Het gebruik van andere databronnen wordt aangemoedigd!

- **KNMI-data**

Er is een uitschieter in de kreeftenvangst, is die te verklaren door de weersomstandigheden?

- **Andere data van HHSK**

vegetatie in eerdere jaren of chemie
via hhsk.nl – zie [link](#)

- **Resultaten uit andere kreeftenonderzoeken**

- **Etc.**

Links

Link naar [dataset kreeften](#)

zie ook: https://github.com/RedTent/CoP_EDA

Kreeftenrapportage 2020

https://www.schielandendekrimpenerwaard.nl/kaart/waterkwaliteit/waterkwaliteitsrapportages/kreeften_2020/

Leren programmeren in R

https://education.rstudio.com/learn/beginner/Getting_Started_with_R_and_Rstudio

Online boeken over data-analyse en visualisatie

https://redtent.github.io/my_books/

Vragen? Mail me gerust!

j.van.tent@hhsk.nl